

Legenda tzv. Kristiána

Vstane blahoslavený Václav, jenž se měl státi brzy obětí Kristovou, neboť prahl podle onoho svého svatého obličejce pospíšiti do chrámu, aby mohl co nejskrytěji pokleknouti k další modlitbě, dříve než by se sešel zástup lidu, a zatímco touží jako dobrý pastýř se svým stádem poslouchat a zpívat společně jitřní chvalozpěvy, brzy jest polapen do osidel úkladů.

Neboť kněz toho chrámu, jeden z těch, od nichž vyšla nepravost z Babylonu, hned jak spatřil muže božího příkázání, podle příkazu zločinců zavřel dveře kostelní.

Povstanou i připravení úkladníci, totiž jeho bratr s celou svou ozbrojenou četou. A spatřiv bratra, vyvolený vojín boží, chtěje mu díky vzdáti, obejmě pažemi jeho šíji, a líbaje ho, pozdraví ho slovy: "Bud' stále zdrav, můj bratře, oplývej statky života pozemského i budoucího a ať tebe Kristus přijme k své věčné hostině, jako tys včera mne a mou družinu s takovou štědrostí pohostil." Ale na to on odpověděl zpupně a s posupným pohledem, vytasiv meč, který měl skryt pod pláštěm: "Včera ovšem, jak chvíle toho žádala, jsem tě pohostil, nyní však takto bratr bratru poslouží!" A máchnuv mečem, udeřil ho do hlavy, ale poněvadž toho moc Páně chránila, stěží dokázal, že mu krev vytryskla.

Neboť hrůzou nad krutostí svého činu byl ten bídník tak ochromen, že i když po druhé udeřil, s údivem shledal, že nedokáže nic, co by bylo hodno silného muže. A tu blahoslavený Václav, zachytiv svou rukou jeho obnažený meč, pravil: "Jak špatně jednáš, že mne zraňuješ!" Když však zpozoroval, že on nikterak neupouští od započatého skutku, konečně ho uchopil, jak někteří praví, a sraziv ho k svým nohám, řekl: "Hle, vidíš ty, jenž ses svým vlastním rozhodnutím zahubil, jako maličké zvířátko bych tě mohl svou rukou rozmáčknoti, ale daleka toho budiž ruka služebníka božího, aby se poskvrnila krví bratrovou." A vrátil bratru meč, který mu odňal, a maje ruku od něho již krví potřísněnu, rychle spěchal ke kostelu.

Avšak onen bídník, běže a ním, volal hlasem velikým: "Druhové moji, druhové moji, kde jste? Prašpatně pomáháte svému pánu a uboze mu přispíváte, ačkoli je v takové tísní!"

A tehdy vyběhl celý zástup zlosynů ze svých úkrytů, a s mnoha meči a kopími proti němu vyrazivše a těžkými ranami se naň sápadíce, zahubili ho před dveřmi chrámu.